

Асоціація аспірантів-юристів

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

**«ПРАВОВІ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ:
РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ»**

14–15 квітня 2017 р.

м. Харків

УДК 340(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)0я43
П 68

ЗМІСТ

НАПРЯМ І. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ Вороницов В. А.	14
ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ Гуцал І. Ю.	16
ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЖИТЛА НЕЗАХИЩЕНИМ ВЕРСТВАМ НАСЕЛЕННЯ Керенцева Я. А.	18
ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ Пильгун Н. В., Матвійчук Я. Ю.	20
ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ Мельниченко О. О.	23
ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ДІЄЗДАТНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ – СУБ'ЄКТА ПРАВОВІДНОСИН У ПРИВАТНИХ ТА ПУБЛІЧНИХ ГАЛУЗЯХ ПРАВА: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ Мукоїда І. І.	25
ІНСТИТУТ ЗЛОЧИНУ І ПОКАРАННЯ ЗА РУСЬКОЮ ПРАВДОЮ Савченко Р. І.	28
ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЯК УНІКАЛЬНА ПРАВОВА СИСТЕМА Ткаченко Д. В.	29
АКТУАЛЬНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ПРАВА В ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО Цепя Д. О.	32
МОДЕЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ У ДЕРЖАВНО-ПРАВОВІЙ ПЛАТФОРМІ НАРОДОВЦІВ Якимів А. І.	34

УДК 340(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)0я43

9) укладають та розривають договори найму соціального житла;

10) затверджують у межах своїх повноважень місцеві програми розвитку соціального житла, здійснюють контроль за їх виконанням;

11) здійснюють інші повноваження у цій сфері відповідно до закону [2].

Проаналізувавши, чинне законодавство, можна стверджувати, що органи виконавчої влади здійснюють більш регулятивну функцію в сфері реалізації механізму надання соціального житла незахищеним верствам населення, а органи місцевого самоврядування, в свою чергу, організаційну функцію.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr> conu.
2. Про житловий фонд соціального призначення: Закон України від 12 січня 2006 р. № 3334-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3334-15>.

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

Пильгун Н. В.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри теорії та історії держави і права

Матвійчук Я. Ю.

студентка I курсу

**Навчально-науковий юридичний інститут
Національного авіаційного університету
м. Київ, Україна**

Реалізація та захист прав і свобод людини в останній чверті XX і на початку XXI століття набули світового, глобального значення і вийшли на перше місце у міжнародній системі критеріїв оцінювання рівня розвитку демократії у державі. Дослідженням проблем порушення прав і свобод людини та громадянина детально займався: В. А. Каспрук, С. С. Алексєєв, М. В. Баглай, М. І. Козюбра, В. В. Консьйчиков, О. А. Лукашева, П. М. Рабінович, М. Ф. Селівон, Ю. М. Тодика, О. Ф. Фрицький та інші. На сьогодні це питання досліджено досить ґрунтовно, однак єдиної прийнятої думки відносно конституційного обмеження прав і свобод людини і громадянина так і не сформовано.

Щоб чітко окреслити основні проблеми реалізації прав людини та громадянина, варто розглянути ці поняття. Скакун О. Ф. зазначає, що основні права людини – це гарантована законом міра свободи особи, яка відповідно до досягнутого рівня еволюції людства в змозі забезпечити її існування і розвиток та закріплена у вигляді міжнародного стандарту як загальна і рівна для усіх людей. Україна є стороною практично всіх багатосторонніх конвенцій ООН в галузі прав людини. Однак в зв'язку з теперішніми соціально-економічними умовами українська держава не зможе забезпечити виконання низки міжнародних норм. Зміст і обсяг основних прав людини визначається сукупністю таких соціальних чинників, як інтерес людини, справедливо збалансований з інтересами суспільства; наявність моральних якостей суспільства, що переважають у певний період його роз-

витку; мета прав людини і відповідність цим правам засобів, використовуваних державою, тобто реалізація, забезпечення та обмеження прав [1. 112].

Права людини і права громадянина є тісно взаємозалежними, однак не тотожними. Громадянин – це людина, яка законом визначається юридично належною певній державі. Якщо права людини мають своє закріплення в міжнародно-правових актах, то права громадянина – в конституції певної держави.

В українській державі на сьогоднішній день в зв'язку з ситуацією на Сході, виникло багато проблем щодо реалізації прав людини в змісті права на життя та захисту прав переселенців з цих територій.

До проблем сьогодення, які виникли в українській державі, можна віднести:

- порушення норм призову на військову службу;
- наявність певної ідеології в засобах масової інформації;
- міжконфесійні і міжетнічні конфлікти у суспільстві;
- мовна проблема переселенців;
- фактичний дисбаланс в структурі армії і військових частинах;
- проблема забезпечення місця проживання та надання соціальних благ переселенцям.

До загальних проблем реалізації та захисту прав людини і громадянина в Україні в контексті верховенства права можна віднести:

- ефективне використання потенціалу Конституції для державотворчого процесу, втілення її принципів у реальне життя;
- низький рівень правової культури і правової свідомості переважної більшості членів нашого суспільства;
- незадовільний рівень зовнішнього виховного впливу на кожну людину з боку суспільства та самовиховання за наявності у багатьох людей реального відчуття власної честі та гідності;
- низький рівень дотримання правопорядку та законності у житті суспільства і держави та беззастережної відповідальності кожної без винятку особи перед собою і оточенням за процес і результати своєї діяльності;
- нерівноправність гілок та органів державної влади та недосконалість функціонування місцевого самоврядування територіальних громад у реальному житті;
- низький рівень професіоналізму у сфері політичного та державного менеджменту і його виняткова залежність від особистих й групових інтересів;
- відсутність чіткої структурованості громадянського суспільства і громадського контролю за діяльністю всіх органів державної влади;
- високий рівень корупції на всіх рівнях і шаблях державного і суспільного життя та відсутність політичної волі у його зменшенні;
- відсутність прямої обопільної залежності між людиною і громадянином та державою і суспільством [2. 96].

В Україні на сьогодні досить актуальною і несуттєвою є проблема неефективного використання потенціалу Конституції та рішень Конституційного суду України для державотворчого процесу, втілення їх принципів у реальне життя, визначення чинників, які негативно впливають на реалізацію конституційних норм. Конституційні норми втілюються в Конституції України здебільшого у вигляді норм-засад і є нормами узагальненого порядку (право на працю, право на відпочинок, оплату праці тощо). Проте разом з тим вони деталізуються у поточному галузевому законодавстві і саме це дає можливість створити ефективний механізм реалізації функцій держави, охорони і захисту відповідних прав людини і громадянина.

Якщо ж говорити про правову культуру і правову свідомість, то її низький рівень зумовлений декількома чинниками, серед яких слід назвати такі: відсутність правової традиції, національної самобутності в суспільстві, яка певний час не мала своєї практичної

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ В ЮРИДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Мельниченко О. О.

студентка I курсу факультету права та лінгвістики
Білоцерківський національний аграрний університет
м. Біла Церква, Київська область, Україна

Реалізувати норми права, що містяться в приписах законів та інших нормативно-правових актів, у судових прецедентах, нормативно-правових договорах та інших джерелах (формах) права означає добровільно втілити їх у життя – у суспільні відносини, поведінку громадян. Тому законодавець, приймаючи новий закон, зобов'язаний простежити його відповідність конституції й усім раніше прийнятим законам, слідкувати за його виконанням.

Реалізацію норм права як особливий процес можна розглядати з об'єктивного і суб'єктивного боку. Об'єктивний бік реалізації норм права являє собою виконання правомірних дій у місцях і в терміни, передбачені нормами права, а суб'єктивний – виявляє ставлення суб'єкта до правових вимог і стан його волі у момент здійснення дій, що вимагаються правом.

На наш погляд, законодавець, приймаючи новий закон, зобов'язаний простежити його відповідність Конституції та усім раніше прийнятим законам, слідкувати за його виконанням [1, 98].

Трьом основним способам правового регулювання (дозволи, заборони, зобов'язання) відповідають три форми реалізації права (дотримання, виконання, використання). Дотримання норм права має місце тоді, коли суб'єкти утримуються від здійснення дій, що забороняються правом. Виконання норм права відбувається тоді, коли суб'єкти виконують покладені на них юридичні обов'язки. Використання норм права відбувається коли суб'єкти за своїм розсудом і бажанням використовують надані їм права.

Застосування права є особливою формою реалізації права. Від інших форм реалізації норм права його відрізняє та обставина, що тут неможлива бездіяльність, право на правозастосування діяльність збігається з обов'язком її здійснити. Застосування одних норм одночасно вимагає дотримання, виконання і використання інших.

Застосування норм права є владною діяльністю компетентних органів держави та посадових осіб з підготовки та прийняття індивідуальних рішень у юридичній справі на основі юридичних фактів та конкретних правових норм.

Однак, у деяких випадках у процесі реалізації правових норм виникає необхідність у спеціальному суб'єкті правореалізації. Цим суб'єктом є владний орган держави, без діяльності якого повна реалізація правового припису неможлива [2, 115].

Дотримання вимог правильного застосування права має істотне значення для зміцнення правопорядку, надійності права і стабільності правової системи суспільства.

За допомогою реалізації права досягається той результат, до якого законодавець прагне і який, на його думку, повинний привести до якоїсь корисної мети.

Важко переоцінити значимість процесу реалізації правових норм у житті держави і суспільства в цілому. Право по своїй суті вимагає своєї реалізації в діяльності людей. Поряджене суспільними відносинами право в тих же відносинах повинно знайти своє здійснення.

В процесі реалізації правових норм суб'єкти застосування повинні приймати рішення з однієї сторони на підставі і відповідно діючих нормативно-правових актів, з другої сторони потрібно враховувати, що право і правові принципи повинні мати вищу юридичну силу, таку як і Конституція.

реалізації власного правового поля у європейському розумінні цього явища. Адже українці протягом багатьох століть жили або за нормами звичаєвого права, яке, до речі, і до цього часу зберігає свою роль у їхньому житті, або за правом Російської та Австро-Угорської імперій чи статутами Речі Посполитої або ж Магдебурзьким правом [3, 88].

Щодо системи виховання, то незадовільний рівень зовнішнього виховного впливу на кожну людину з боку суспільства та методів самовиховання за наявності у багатьох людей реального відчуття власної честі та гідності можна пояснити двома причинами. З одного боку, відсутність сучасної суспільної системи зовнішнього впливу на виховання людини, спрямованого на розвиток найкращих людських якостей – честі та гідності, оскільки радянська система знищена; духовне виховання не розвинуто і багато в чому спотворене та зведене лише до дотримання певних церковних ритуалів без розкриття сутності релігійної віри; моральні і духовності цінності замінені матеріальними: довіра між людиною і владою втрачена. Натомість фактично не створено нової, сучасної системи виховного впливу на населення і безпосередньо на молодь. З іншого боку, виховання цих самих людських чеснот, на жаль, не є пріоритетом сімейних відносин, оскільки основні зусилля батьків об'єктивно спрямовані на забезпечення лише матеріального благополуччя дітей. Якщо ж до названих причин додати глобальні проблеми в інформаційному полі, економічні та природні катаклізми, то висновок – досить таки невтішний.

Низький рівень законності та дотримання правопорядку у житті суспільства і держави а відсутність безумовної відповідальності кожної без винятку особи як перед собою, так і уточенням за процес і результати своєї діяльності об'єктивно зумовлений, з одного боку, сторично ментальними традиціями народу, а з іншого – традиційним намаганням будь-якої влади всіляко обмежувати свободу життєдіяльності та самореалізації людини шляхом встановлення таких механізмів правового регулювання суспільного та особистого життя, що не залишають їй свободи вибору і, під приводом необхідного упорядкування суспільних відносин, заганяють її в кут самою ж владою та створених нею не завжди правових законів [4, 21].

Отже, із вище сказаного можна зробити висновок, що реалізація прав та свобод людини і громадянина можлива в контексті реалізації основного конституційного принципу – ерховенства права, який, в свою чергу, є основоположним у правовій державі та означає, що закон має вищу юридичну силу, і саме він повинен панувати в правовій, соціальній, демократичній і незалежній державі та громадському суспільстві.

Література:

1. Сіренко В. Сучасний стан реалізації основних прав і свобод людини та громадянина України / В. Сіренко // *Право України*. – 2009. – № 4. – С. 22-29.
2. Головатий Сергій. Верховенство права : монографія : у 3-х кн. / Сергій Головатий. – Львів : Видавництво «Фенікс», 2006. – 1747 с.
3. Князев В. Конституційні гарантії прав, свобод та обов'язків людини та громадянина в Україні / В. Князев // *Право України*. – 1998. – № 11. – С. 29-31.
4. Козюбра М. І. Правовий закон : проблема критеріїв / М. І. Козюбра // *Вісн. Акад. правових наук України*. – 2003. – № 2-3. – С. 83-96.